

TDDI16 – Föreläsning 5

Hashning och hashtabeller

Filip Strömbäck

Planering

Vecka	Fö	Lab
36	Komplexitet, Linjära strukturer	----
37	Träd, AVL-träd	1---
38	Hashning, meet-in-the-middle	12--
39	Grafer, grafteraversering	-23-
40	Grafer, kortaste vägen	-23-
41	Sortering	--34
42	Repetition	---4

NCPC

Programmeringstävling (problem liknande Kattis) den 6:e oktober

<https://ncpc.idi.ntnu.no/ncpc2018/>

- 1 En bättre symboltabell (dictionary)
- 2 Hantering av kollisioner
- 3 Hashfunktioner
- 4 Hashtabell eller sökträd?
- 5 Memoisation och meet in the middle
- 6 Sammanfattning

Från föreläsning 3

	vector	set, map	Önsketänkande
Insättning	$\mathcal{O}(1)$	$\mathcal{O}(\log(n))$	$\mathcal{O}(1)$
Uppslagning	$\mathcal{O}(n)$	$\mathcal{O}(\log(n))$	$\mathcal{O}(1)$
Stavningskontroll	$\mathcal{O}(n^2)$	$\mathcal{O}(n \log(n))$	$\mathcal{O}(n)$

Kan vi implementera vårt önskade fall?

Förenkling

Antag att nycklarna är heltal mellan 0 och 9

Förenkling

Antag att nycklarna är heltal mellan 0 och 9

Vi använder nyckeln som index i ett array!

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Sätt in: 2, c

Förenkling

Antag att nycklarna är heltal mellan 0 och 9

Vi använder nyckeln som index i ett array!

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		c							

Sätt in: 2, c

Sätt in: 8, d

Förenkling

Antag att nycklarna är heltal mellan 0 och 9

Vi använder nyckeln som index i ett array!

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		c						d	

Sätt in: 2, c

Sätt in: 8, d

Om vi inte vet något intervall?

Antag att nycklarna är heltal

Vi använder nyckeln **modulo längden** som index i ett array!

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Sätt in: 8, d

Om vi inte vet något intervall?

Antag att nycklarna är heltal

Vi använder nyckeln **modulo längden** som index i ett array!

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
								d	

Sätt in: 8, d

Sätt in: 54, e

Om vi inte vet något intervall?

Antag att nycklarna är heltal

Vi använder nyckeln **modulo längden** som index i ett array!

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
				e				d	

Sätt in: 8, d

Sätt in: 54, e

Hämta: 54 \Rightarrow e

Om vi inte vet något intervall?

Antag att nycklarna är heltal

Vi använder nyckeln **modulo längden** som index i ett array!

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
				e				d	

Sätt in: 8, d

Sätt in: 54, e

Hämta: 54 \Rightarrow e

Hämta: 28 \Rightarrow d ?

Om vi inte vet något intervall?

Vi använder nyckeln **modulo längden** som index i ett array!
Lagra även nyckeln.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Sätt in: 8, d

Om vi inte vet något intervall?

Vi använder nyckeln **modulo längden** som index i ett array!
Lagra även nyckeln.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
								8	
								d	

Sätt in: 8, d

Sätt in: 54, e

Om vi inte vet något intervall?

Vi använder nyckeln **modulo längden** som index i ett array!
Lagra även nyckeln.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
				54				8	
				e				d	

Sätt in: 8, d

Sätt in: 54, e

Hämta: 44 \Rightarrow tomt

Om vi inte vet något intervall?

Vi använder nyckeln **modulo längden** som index i ett array!
Lagra även nyckeln.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
				54				8	
				e				d	

?

Sätt in: 8, d

Sätt in: 54, e

Hämta: 44 \Rightarrow tomt

Sätt in: 38: f

- 1 En bättre symboltabell (dictionary)
- 2 **Hantering av kollisioner**
- 3 Hashfunktioner
- 4 Hashtabell eller sökträd?
- 5 Memoisation och meet in the middle
- 6 Sammanfattning

Separat länkning

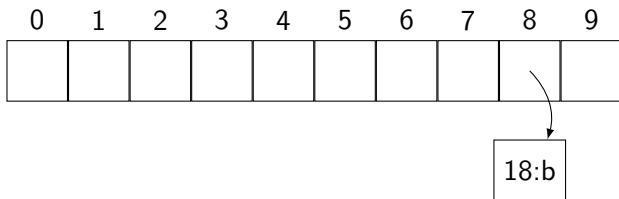
Idé: Använd länkade listor för att lagra fler element på samma index.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Sätt in 18:b

Separat länkning

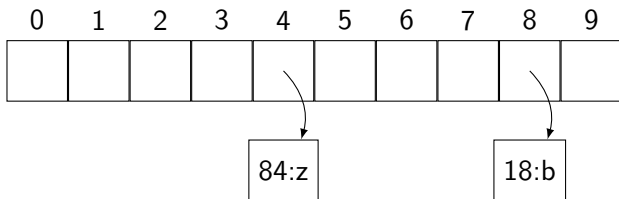
Idé: Använd länkade listor för att lagra fler element på samma index.

Sätt in 18:b, 84:z

Separat länkning

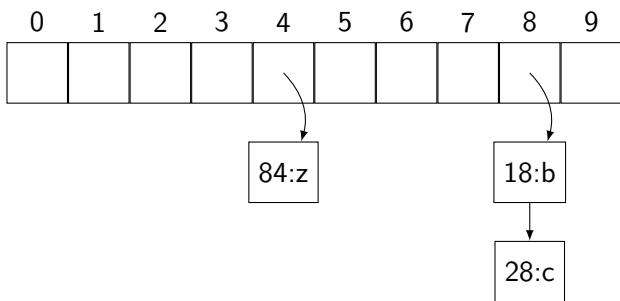
Idé: Använd länkade listor för att lagra fler element på samma index.

Sätt in 18:b, 84:z, 28:c

Separat länkning

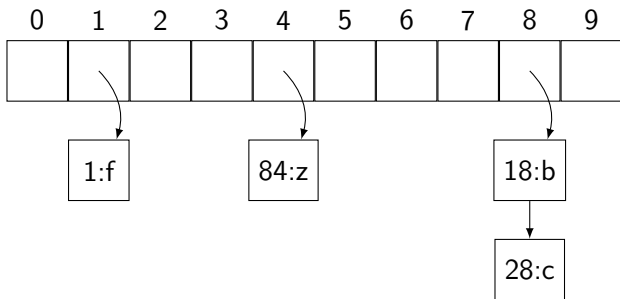
Idé: Använd länkade listor för att lagra fler element på samma index.

Sätt in 18:b, 84:z, 28:c, 1:f

Separat länkning

Idé: Använd länkade listor för att lagra fler element på samma index.

Sätt in 18:b, 84:z, 28:c, 1:f

Hur effektivt är detta?

- Uppslagning
 1. Hitta rätt plats i arrayen
 2. Hitta elementet i listan
- Insättning
 1. Hitta rätt plats i arrayen
 2. Se om elementet redan finns
 3. Sätt in i listan

Hur effektivt är detta?

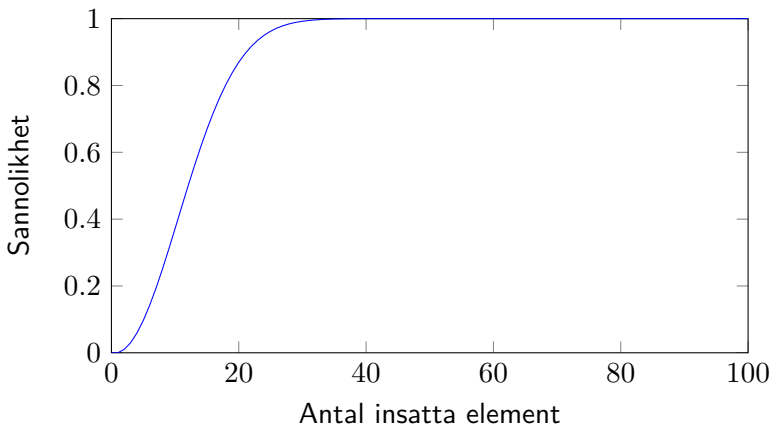
- Uppslagning
 1. Hitta rätt plats i arrayen $\mathcal{O}(1)$
 2. Hitta elementet i listan $\mathcal{O}(c)$
- Insättning
 1. Hitta rätt plats i arrayen $\mathcal{O}(1)$
 2. Se om elementet redan finns $\mathcal{O}(c)$
 3. Sätt in i listan $\mathcal{O}(1)$

c = antal element i en kedja (antal kollisioner)

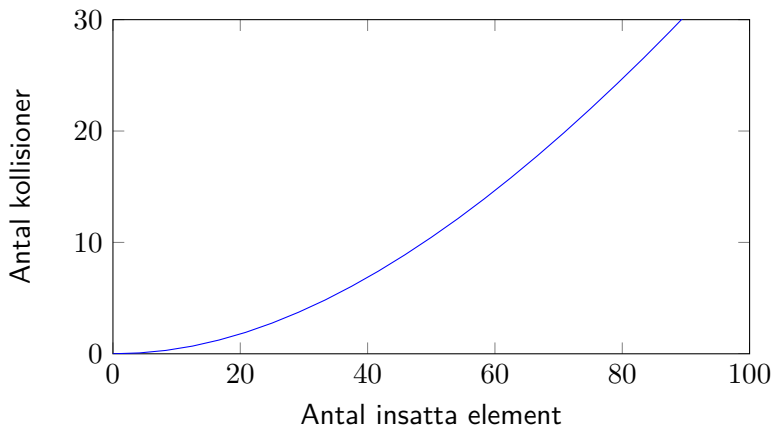
Om elementen är utspridda: $c \approx \frac{n}{m}$ m = arraystorlek

Alltså: $c \approx 1$

Hur ofta förekommer kollisioner? (tabellstorlek 100)

Hur många kollisioner blir det? (tabellstorlek 100)

Linjär sondering

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:										
value:										

Sätt in: 7:a

Linjär sondering

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:								7		
value:								a		

Sätt in: 7:a, 22:b

Linjär sondering

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:			22					7		
value:			b					a		

Sätt in: 7:a, 22:b, 17:c

Linjär sondering

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:			22					7	17	
value:			b					a	c	

Sätt in: 7:a, 22:b, 17:c, 8:d

Linjär sondering

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:			22					7	17	8
value:			b					a	c	d

Sätt in: 7:a, 22:b, 17:c, 8:d, 37:e

Linjär sondering

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:	37		22					7	17	8
value:	e		b					a	c	d

Sätt in: 7:a, 22:b, 17:c, 8:d, 37:e

Andra sonderingsalternativ

- Linjär sondering: $v + i$
- Annan steglängd: $v + 3i$
- Kvadratisk sondering: $v + i^2$

Hastabell i Lua – en blandning

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:										
value:										
next:										

Sätt in: 7:a

Hastabell i Lua – en blandning

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:								7		
value:								a		
next:								-		

Sätt in: 7:a, 22:b

Hastabell i Lua – en blandning

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:			22					7		
value:			b					a		
next:			-					-		

Sätt in: 7:a, 22:b, 17:c

Hastabell i Lua – en blandning

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:			22					7	17	
value:			b					a	c	
next:			-					8	-	

Sätt in: 7:a, 22:b, 17:c

Hitta: 17, 28

Hastabell i Lua – en blandning

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:			22					7	17	
value:			b					a	c	
next:			-					8	-	

Sätt in: 7:a, 22:b, 17:c, 8:d

Hitta: 17, 28

Hastabell i Lua – en blandning

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:			22		17			7		
value:			b		c			a		
next:			-		-			4		

Sätt in: 7:a, 22:b, 17:c, 8:d

Hitta: 17, 28

Hastabell i Lua – en blandning

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:			22		17			7	8	
value:			b		c			a	d	
next:			-		-			4	-	

Sätt in: 7:a, 22:b, 17:c, 8:d, 37:e

Hitta: 17, 28

Hastabell i Lua – en blandning

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:			22		17	37		7	8	
value:			b		c	e		a	d	
next:			-		5	-		4	-	

Sätt in: 7:a, 22:b, 17:c, 8:d, 37:e

Hitta: 17, 28

Hastabell i Lua – en blandning

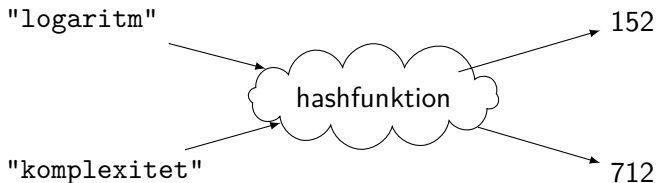
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
key:			22		17	37		7	8	
value:			b		c	e		a	d	
next:			-		5	-		4	-	

Sätt in: 7:a, 22:b, 17:c, 8:d, 37:e

Hitta: 17, 28, 37, 44

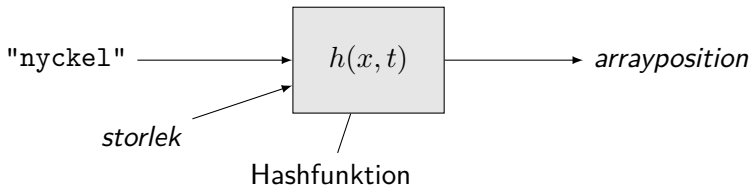
- 1 En bättre symboltabell (dictionary)
- 2 Hantering av kollisioner
- 3 Hashfunktioner**
- 4 Hashtabell eller sökträd?
- 5 Memoisation och meet in the middle
- 6 Sammanfattning

Hashfunktioner – idé

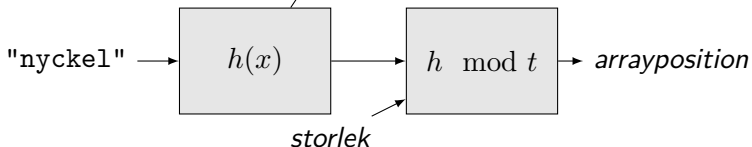

Terminologi

Literatur:

Implementation:

Egenskaper hos en hashfunktion

För två nycklar, x och y , samt en hashfunktion $h(k)$ gäller:

$$x = y \implies h(x) = h(y)$$

$$h(x) \neq h(y) \implies x \neq y$$

Notera dock:

$$x \neq y \not\implies h(x) \neq h(y)$$

$$h(x) = h(y) \not\implies x = y$$

En bra hashfunktion

- Snabb
Vi vill implementera en effektiv datastruktur
- Bra fördelning av nycklar
Vi vill minska kollisioner i hashtabellen, därmed vill vi att så få tänkbara nycklar ska resultera i samma hashvärde!

Det är ofta en bra idé att använda en hashfunktion även för heltal, trots att vi hade kunnat använda dem direkt!

Exempel

```
struct data {
    int a;
    int b;
};

size_t hash(const data &v) {
    size_t result = v.a;
    result ^= v.b << 16;
    return result;
}
```

Mål: Vi tar indatan och försöker sprida ut den så mycket som möjligt i utdatan

Exempel – djb2

```
size_t hash(const std::string &v) {  
    size_t result = 5381;  
    for (char c : v) {  
        // result = result * 33 + c;  
        result = ((result << 5) + result) + c;  
    }  
    return result;  
}
```

Mål: Vi tar indatan och försöker sprida ut den så mycket som möjligt i utdatan

Perfekt hashning

I vissa fall kan vi konstruera en hashfunktion så att

$$x = y \iff h(x) = h(y)$$

Vi säger då att $h(x)$ är en *perfekt hashfunktion*. Det kan exempelvis utnyttjas för att implementera billiga jämförelser (datatypen *symbol* i Lisp), eller för att förbättra prestandan hos en hashtabell.

Exempel: Hashning av en enum, hashning av heltal, ...

- 1 En bättre symboltabell (dictionary)
- 2 Hantering av kollisioner
- 3 Hashfunktioner
- 4 Hashtabell eller sökträd?**
- 5 Memoisation och meet in the middle
- 6 Sammanfattning

Hashtabell eller sökträd?

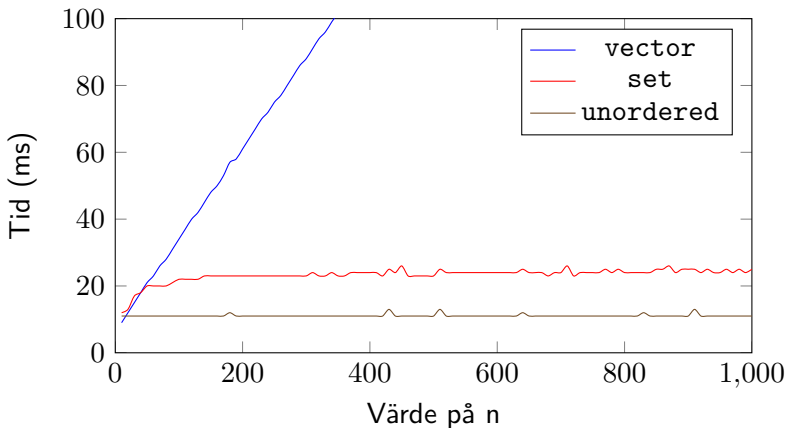
	Hashtabell	Sökträd
Krav på Key	<code>==, hash()</code>	<code><</code>
Tidkomplexitet	$\mathcal{O}(1)$ ¹	$\mathcal{O}(\log(n))$
Elementens ordning	odefinierad	sorterad

¹amorterad tid, antar att en bra hashfunktion används

Testkörning (kompilerat med -O2)

```
$ time lookup_vector >/dev/null <thesis.txt
real 0m10.174s
user 0m10.136s
sys 0m0.028s
$ time lookup_set >/dev/null <thesis.txt
real 0m0.129s
user 0m0.116s
sys 0m0.008s
$ time lookup_uset >/dev/null <thesis.txt
real 0m0.078s
user 0m0.060s
sys 0m0.016s
```

Uppslagning, 100 000 körningar per indata

- 1 En bättre symboltabell (dictionary)
- 2 Hantering av kollisioner
- 3 Hashfunktioner
- 4 Hashtabell eller sökträd?
- 5 **Memoisation och meet in the middle**
- 6 Sammanfattning

Memoisation

Tänk tillbaka på fibonacci:

```
int fibonacci(int x) {  
    int result = 1;  
    if (x > 1)  
        result = fibonacci(x - 1) + fibonacci(x - 2);  
  
    return result;  
}
```

Komplexitet: $O(n^2)$

Memoisation

```
unordered_map<int, int> table;

int fibonacci(int x) {
    auto i = table.find(x);
    if (i != table.end())
        return i->second;

    int result = 1;
    if (x > 1)
        return fibonacci(x - 1) + fibonacci(x - 2);

    table[x] = result; // Kom ihåg!
    return result;
}
```

Meet in the middle

Antag att vi vill hitta alla lösningar till följande problem:

$$x^2 + y = 1 \pmod{5} \quad 0 \leq x, y < 5$$

- Vi kan söka igenom alla möjligheter \Rightarrow dyrt
- Vi kan delar upp problemet i två, och mellanlagrar resultaten i en tabell!

- 1 En bättre symboltabell (dictionary)
- 2 Hantering av kollisioner
- 3 Hashfunktioner
- 4 Hashtabell eller sökträd?
- 5 Memoisation och meet in the middle
- 6 **Sammanfattning**

I kursen framöver

- Denna veckan
 - Se till att börja på lab 2
- Nästa föreläsning
 - Grafer och enkla grafalgoritmer
- Uppgifter i Kattis
 - `compoundwords` (enkel)
Hitta sammansatta ord.
 - `setstack` (svårare)
Tänk på tidsåtgången – hur illa kan det bli? Kan vi använda oss av perfekt hashning?

Filip Strömbäck

www.liu.se